Așezarea neolitică de la Negrilești (jud. Galați)

de Conf. Univ. dr. George V Grigore

Negrilești (de la „negru”) este numele unei comune din județul Galați, din Moldova, formată din satele Negrilești (reședința) și Slobozia Blăneasa. Se află în Câmpia Tecuciului, lângă râul Bârlad și râul Blăneasa, la o altitudine de 57 m deasupra nivelului mării.Așezarea „domestică” de la Negrilești (jud. Galați), situl „Curtea Școlii”, aduce dovezi clare de locuire din perioada de mijloc a Neoliticului, din Epoca Bronzului, perioada Migrațiilor timpurii (sec. 3 – 6) și a Migrațiilor târzii (sec 7 – 11). Aici au avut loc intervenții ale arheologilor în anul 2009. Începând cu anul 1981, a fost realizată o cercetare de teren care a dus la delimitarea unor perimetre cu potenţial arheologic din diferite perioade istorice, atât în curtea şcolii cât şi în grădinile de pe terasa înaltă a râului Bârlad. La solicitarea *Muzeului din Tecuci* zona a fost inclusă în LMI/1992 şi în LMI/2004. În anii 2007 şi 2008 au fost realizate cercetări arheologice preventive, care au confirmat bogăţia sitului prin descoperirea unor complexe de locuire (gropi, vetre, locuinţe) din neolitic, epoca bronzului şi perioadele secolelor IV-V d.Hr. şi VIII-X.În campania 2009, au fost deschise patru unităţi de cercetare, numerotate S2, S6, S7 şi o casetă denumită Cs4. În acest an s-au efectuat cercetări în două puncte denumite „La Punte” (S2 şi S7) şi „Curtea Şcolii” (S6). Unităţile de cercetare şi complexele arheologice au fost numerotate în continuarea celor cercetate în anii anteriori.Secţiunea S2 (punctul „La Punte”), cu dimensiunile de 10 x 2 m, estesituată la 65 m NV de biserică şi este orientată N - S. A fost deschisă cu scopul de a salva urmele arheologice, întrucât malul râului Bârlad se află într-o continuă eroziune, afectând astfel urmele de locuire din acest sector.

Stratigrafia secţiunii S2 este simplă, conţinând următoarele niveluri: 0 şi -0,20 m solul vegetal; -0,20 -0,85 m, nivel constituit dintr-un pământ cenuşiu-negricios cu urme de carbonaţi, ce conţine resturile de locuire neolitice, de tip Starčevo-Criş; -0,80 -1 m, un nivel intermediar de pământ argilos, de culoare brun-gălbuie, cu resturi sporadice de tip Starčevo-Criş; sub -1 m, solul viu.În această secţiune au fost surprinse cinci gropi(Gr.6- Gr.10), pe care le vom descrie în continuare.Gr.6- a fost surprinsă în profilul de E al secţiunii S2, la limita dintre carourile 4 şi 5, fiind săpată de la baza nivelului de locuire Starčevo-Criş, Din umplutura gropii au fost recoltate fragmente ceramice de tip Criş.Gr.7- a apărut în c. 3, fiind surprinsă la -0,55 m şi se adâncea până la -1,20 m. În plan, groapa are o formă circulară, cu un diametru de 1,40 m. Are formă de clopot şi a fost săpată imediat de sub nivelul solului actual. Umplutura se prezintă sub forma unui pământ negricios, granulos, în care apar fragmente de chirpic şi fragmente ceramice de tip Sântana de Mureş. Aceste materiale au apărut mai cu seama la partea superioară a gropii, formând un strat relativ compact.Gr.8 - a fost descoperită în c. 1, fiind surprinsă în grund, la adâncimea de -0,60 m şi se adâncea până la -1,10 m. Groapa, în formă de clopot, avea un diametru, la partea superioară, de 1,45 m pe axa E-V şi de 1,60 m pe axa N-S. Umplutura gropii a fost constituită din acelaşi pământ negricios, cu aspect granulos, în care apar fragmente ceramice de tip Sântana de Mureş şi resturi osoase.Gr.9 - a fost surprinsă în capătul sudic al secţiunii S2/2009, în colţul format de profilele de E şi de S, fiind săpată imediat de sub stratul vegetal, adâncindu-se până la -0,60 m. Umplutura gropii este constituită din acelaşi pământ negricios, din care au fost recoltate doar câteva fragmente ceramice de tip Sântana de Mureş.
Gr.10 -a apărut în c. 5, la -0,80 m şi se adâncea până la -2,40 m, fiind sapată de la baza nivelului al doilea, aparţinând locuirii Starčevo-Criş. Umplutura gropii a furnizat un bogat material ceramic de tip Starčevo-Criş, materiale faunistice şi unelte fragmentare de piatră. Este vorba de două fragmente provenite de la frecătoare şi un fragment din partea

distală a unui topor de piatră, realizat dintr-o rocă dură, probabil de origine vulcanică.Secţiune S7 (punctul „La Punte”), este situată perpendicular pe S2, la o distanţă de un metru în capătul de S al S2, are dimensiunile de 110 x 2 m şi este orientată E - V. Pe timpul cercetării au fost descoperite materiale arheologice aparţinând culturii Starcevo-Criş, cultura Noua, cultura Sântana de Mureş-Cerneachov şi respectiv, sec. al XIX-lea. În această secţiune au apărut şase gropi (Gr.11-Gr.16), dintre care cea mai bogată a fost Gr.16 care a necesitat şi extinderea cercetării pe latura S, prin practicarea unei casete Cs4 (2 x 1 m). Stratigrafia secţiunii S7 conţine următoarele niveluri: între 0 şi -0,20 m solul vegetal, unde apar materiale ceramice din perioade diferite; între -0,20 m şi -0,50 m un nivel constituit dintr-un pământ negru compact conţinând materiale ceramice aparţinând culturii Noua şi culturii Sântana de Mureş; între -0,50 m şi -1,60 m, nivel constituit dintr-un pământ cenuşiu-negricios, ce conţine resturi de locuire neolitice, de tip Starčevo-Criş; -1,65 m şi -1,80 m un nivel intermediar de pământ argilos, de culoare brun-gălbuie, cu resturi sporadice de tip Starčevo-Criş; sub -1,80 m, solul viu.Gr. 11 - surprinsă la -0,40 m, în profilul de N al S7, în c. 2 adâncimea ei fiind de -1,20 m. Groapa se prezintă sub formă de clopot, având pereţii uşor arcuiţi şi fundul drept. Umplutura gropii este cu cenuşă, chirpici, amestecat cu fragmente ceramice aparţinând sec. IV d.Hr., urmând ca ea să fie demontată în campania viitoare.Gr. 12 - surprinsă în profilul de N al S7, la -0,60 m, fundul gropii atingând adâncimea de -1,90 m. Groapa se prezintă sub formă de clopot având fundul drept. Umplutura gropii fiind din pământ negru măzăros, fără material arheologic. Urmează a fi demontată în campania viitoare.Gr. 13 - surprinsă la adâncimea de -1,75 m, groapa este suprapusă de Gr. 11 şi întretăiată de Gr. 14, fundul gropii fiind la adâncimea de -2,10 m. Fără material arheologic. Gr. 14 - surprinsă la adâncimea de -1,70 m, de formă circulară în plan, întretăiată de Gr. 13. Fundul gropii atingând adâncimea de -2 m. Fără material arheologic. Gr. 15 - surprinsă în profilul de S al S7, în carourile 3-4 la adâncimea de -0,80 m. Ea a putut fi observată în plan

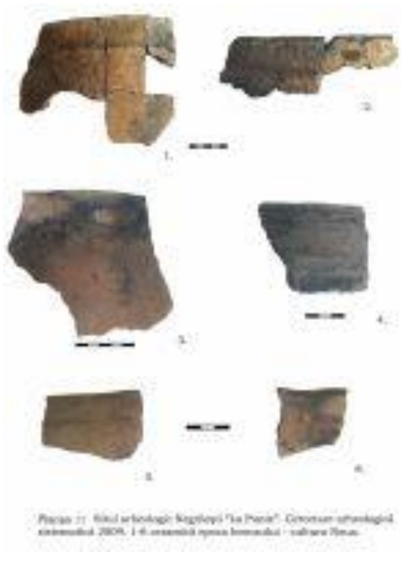
la adâncimea de -1,7 m, având o formă circulară, adâncimea gropii atingând -2,20 m. În conţinutul gropii au fost descoperite numeroase fragmente ceramice aparţinând culturii Noua.Gr.16 - surprinsă în profilul de S al S7, în carourile 4-5 groapa a putut fi observată la adâncimea de -0,80 m, fundul gropii atingând -1,70 m. Au fost descoperite numeroase fragmente ceramice aparţinând culturii Starcevo-Criş. Secţiunea S6 (punctul „Curtea Şcolii"), (20 x 2 m) a fost trasată între S4 şi S5, cercetate în campania 2008, cu scopul de a surprinde continuarea complexelor apărute în campania precedentă. În S6 s-a constatat următoarea dispunere stratigrafică: pământul galben; al doilea nivel, un sol negru în amestec cu galben, ce aparţine prin materialul descoperit, secolului IV p. Chr.; al treilea nivel reprezentat printr-un sol negru măzărat, aparţinând secolelor VIII-IX p. Chr.; al patrulea nivel format dintr-un pământ negru în amestec cu resturi de cărămidă, aparţinând secolului al XIX-lea şi ultimul nivel reprezentat de stratul vegetal. În această secţiune au fost surprinse următoarele complexe arheologice:Locuinţa(L4). A fost surprinsă partea vestică a locuinţei ce a apărut în S4/2008. Ea a fost distrusă parţial de o conductă de aducţiune a apei din sec. XIX, surprinsă şi în secţiunile S4 şi S5 din 2008. Locuinţa are formă rectangulară, cu dimensiunile de 9 x 4 m3. Pe suprafaţa locuinţei au fost descoperite resturi de pereţi prăbuşiţi în interior la -0,55m, sub care au fost surprinse fragmente ceramice provenind de la vase mari, aparţinând culturii Sântana de Mureş, la -0,75 m şi o vatră (V5) de formă circulară în capătul de V al locuinţei, la -0,80 m. Vatra este suprapusă parţial de resturile de pereţi prăbuşiţi.Vatra 5. Descoperită în partea de V a locuinţei 4, spre profilul de N al S 6, are formă circulară, diametrul de 1 m, fiind surprinsă la -0,80 m. Vatra era formată dintr-un strat de pietre aşezate pe pământ bătut, peste care s-a aplicat o lipitură, având o grosime de 0,04 m. În lipitura de vatră au fost semnalate câteva fragmente cermice puternic calcinate.Gr.5 a fost semnalată la -0,90 m în partea de V a S6. Ea este continuarea gropii 5 descoperită în S5/2008. De formă circulară, cu un diametru de 3 m, ea

se adânceşte în trepte până la -2 m. Aceasta a fost folosită timp îndelungat, observându-se depuneri succesive de pământ între straturile de cenuşă. Conţinutul ei era format din depuneri de cenuşă, fragmente ceramice, fragmente de os şi metal. Este datată în sec. XIX, majoritatea materialului prelevat înclinând spre această concluzie. În capătul de E al S6, respectiv c. 1, la -0,90 m a apărut un vas fragmentar, specific secolelor VIII-IX, care conţinea în interior bulgări de lut şi pietre de mici dimensiuni ce prezentau urme de ardere. Probabil că atât vasul cu pietre descoperit în campania 2008, cât şi acesta fac parte dintr-un complex de locuire ce urmează să fie cercetat în anii viitori.Ceramica Starčevo-Criş este dominantă în secţiunile S2 şi S7, apărând mai cu seamă în stratul de cultură, dar şi în complexe (gropile Gr. 6, Gr. 10 din S2 şi Gr. 15 din S7). Din punct de vedere tipologic, aceasta aparţine atât categoriei fine, pictate cu roşu sau cu negru liniar pe fond roşu, cât şi speciei uzuale, decorată cu ciupituri, incizii, decoruri plastice în relief şi barbotină organizată. Din punct de vedere al formelor, au putut fi identificate oale cu corpul sferic, strachini, cupe cu picior. Merită menţionat, în acest sens, piciorul lobat, pictat cu roşu, descoperit exact în marginea gropii Gr. 3 din S24. În afară de materialele neolitice de tip Starcevo-Criş, au mai apărut şi materiale aparţinând epocii bronzului (cultura Noua) în Gr.14 din S7/2009, decorate cu brâie dispuse sub buză. Din punct de vedere tipologic ele aparţin categoriei ceramicii grosiere, iar din punct de vedere al formelor aparţin vaselor borcan.Gropile Gr. 6, Gr. 7 şi Gr. 8 din S2 au furnizat materiale ceramice aparţinând culturii Sântana de Mureş. Fragmentele aparţin unei ceramici de foarte buna calitate, lucrată la roată, fină, cu suprafaţă lustruită, de culoare cenuşie, dar şi speciei realizate din pastă cu aspect zgrunţuros, de culoare cenuşiu închis sau neagră, pe care apar decoruri incizate. Ceramica recoltată din S6 aparţine secolului IV d.Hr. şi este reprezentată prin diferite fragmente provenite de la vase de mari dimensiuni, de bună calitate, foarte bine arsă, cu decor incizat pe buză şi castroane. Ceramica de sec. VIII-X este de bună calitate, lucrată la roată, având

în compoziţie nisip. Ea provine de la vase borcan, iar ca decor prezintă linii incizate în val şi linii incizate paralele.În suprafaţa cercetată a fost descoperit şi un pieptene din os, cu mânerul în formă de clopot, aparţinând secolului IV d.Hr., precum şi o săgeată din fier, cu două aripioare, cu peduncul, una din aripioare fiind ruptă, datată în sec. VIII-X.

Cercetarea sistematică derulată în situl arheologic Negrileşti, în vara anului 2009, a adus informaţii suplimentare privitoare la locuirea în acest areal, în perioadele preistorice, post-romane şi prefeudale, completând datele privitoare la evoluţia societăţii umane în bazinul râului Bârlad de-a lungul timpului.

Surse: wikipedia.org; tara-vrancei.ro; academia.edu; cimec.ro; cultura.ro; revistadanubius.ro; patrimoniu.ro; evenimentemuzeale.ro

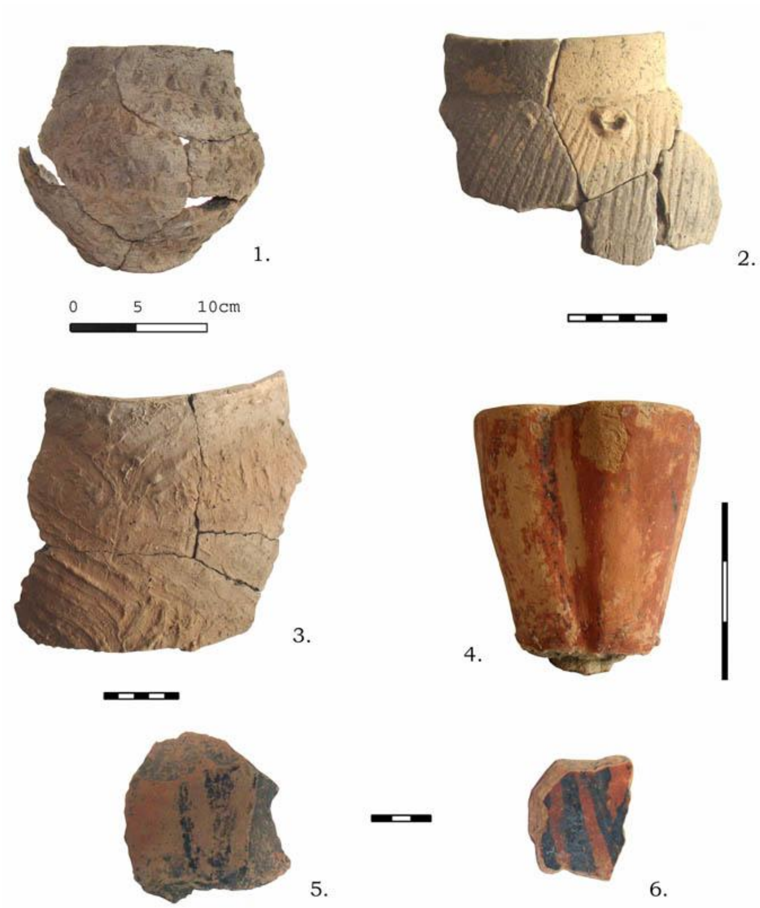

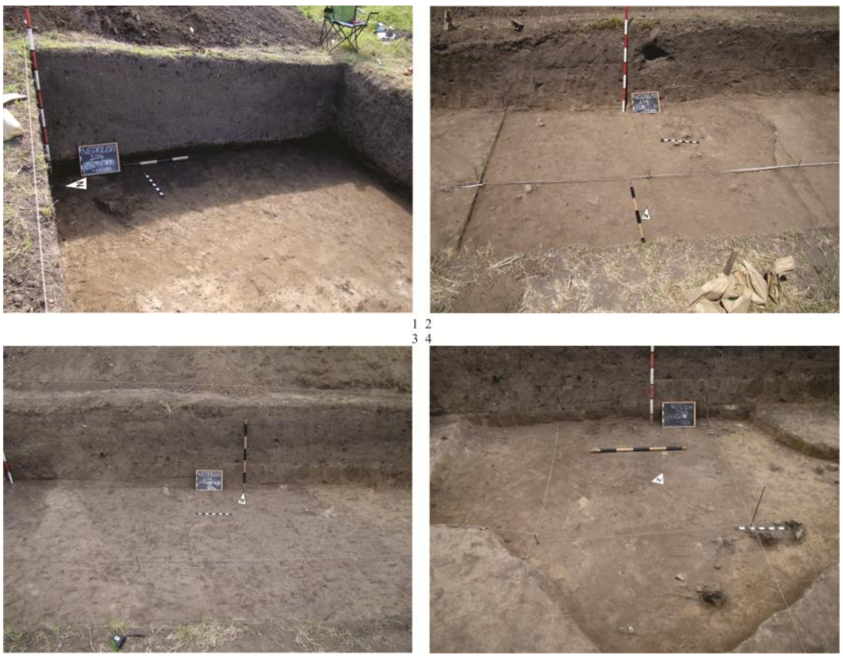
Planşa 12. Situl arheologic Negrileşti "Curtea Şcolii". Cercetare arheologică sistematică 2009. 1-5 ceramică - cultura Sântana de Mureş-Cerneahov. 6-pieptene din os.

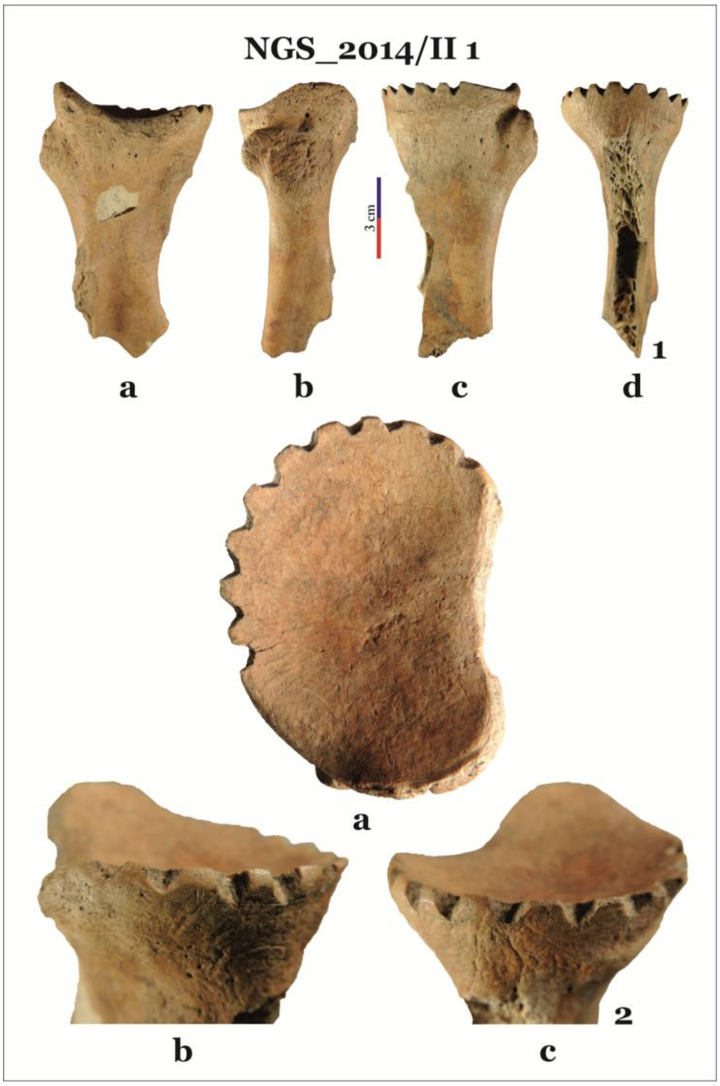

Planşa 13. Situl arheologic Negrileşti "Curtea Şcolii". Cercetare arheologică sistematică 2009. 1- vas in situ, secolele VIII-IX d.Chr.; 2-3 vas [illegible] secolele VIII-IX d.Chr.

Planşa 10 Situl arheologic Negrileşti "La Punte". Cercetare arheologică sistematică 2009. 1-6 ceramică neolitică - cultura Starcevo-Criş.

NGS_2014/II 1
3 cm
1
a
b
c
d
a
2
b
c